

Motion till riksdagen 2024/25:3152

av Josefin Malmqvist (M)

Sexualbrott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att skärpa minimistrafvet för våldtäkt av normalgraden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att underlätta utvisning ur landet i de fall gärningsmannen saknar svenskt medborgarskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att alltid förhöra den som är skäligen misstänkt för ett sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Utsattheten för sexualbrott ökade kraftigt under den socialdemokratiska regeringens 8 år vid makten; unga kvinnors utsatthet för sexualbrott har ökat med hela 176 procent. Nu krävs kraftfulla åtgärder. Nära hälften av kvinnor i åldern 20–24 år känner sig otrygga på kvällen, även i sitt eget bostadsområde.

I Sverige – ett av världens mest jämställda länder – minskar kvinnors frihet. Att kvinnor inte har möjlighet att röra sig fritt på gator och torg utan att behöva känna oro för att utsättas för brott är en allvarlig inskränkning av kvinnors frihet och självbestämmande.

Samtidigt som fler kvinnor anmäler sexualbrott är uppklaringsfrekvensen fortfarande skrämmande låg. En granskning av de senaste årens våldtäktsanmälningar visar att bara 5 av 100 anmälda våldtäkter leder till fällande dom. Att så få sexualbrott i allmänhet, och våldtäkter i synnerhet, klaras upp riskerar att förstöra tilltron såväl till samhällets förmåga att skydda oss som till att samhället straffar den som begår ett brott. Vem ska skydda oss om inte samhället gör det?

I Brottsförebyggande rådets (Brå) granskning av 785 anmälningar av våldtäkt konstaterar de brister i hur utredningarna genomförts, och inte minst de ofta långa utredningstiderna. Får anmälningarna ligga på hög så ökar risken för att värdefull

bevisning försvunnit eller förstörts. Brå skriver bland annat: ”I vissa fall finns det risk att man går miste om avgörande bevisning. Det kan handla om att det dröjer för länge innan prover som kan användas vid en droganalys tas, eller att övervakningsfilmer har raderats innan polisen hunnit begära in dem.” Att polisens enheter för grova brott tvingas fokusera på mord och gänguppgörelser, framför våldtäkter, lyfts fram som en möjlig förklaring. Det är också skäl för att inrätta specialenheter för utredning av sexualbrott i alla polisregioner.

Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten har granskat 214 sexualbrott från sex olika åklagarkammare och motsvarande polisområden. I 26 procent av fallen har inget förhör hållits med den/de misstänkta. Deras bedömning är att där förhör inte genomförts med den misstänkte så borde detta ha gjorts i en tredjedel av fallen. Brå bedömer att förbättringar i utredningarna skulle kunna leda till att några fler procentenheter av fallen skulle klaras upp. Det vore därför rimligt att alltid förhöra den som är skäligen misstänkt.

Den som är utländsk medborgare och begår en våldtäkt i Sverige har förverkat sin rätt att stanna kvar här. Ribban för när utvisning kan bli aktuellt bör därför sänkas och mindre hänsyn tas till gärningsmannens anknytning till Sverige.

Kameraövervakning kan vara effektivt som avskräckande medel. De lagar och regler som idag gäller för tillstånd att sätta upp kameror kan vara snåriga och strikta; exempelvis får sjukhus ofta avslag av länsstyrelsen när det gäller utökad kameraövervakning trots flera incidenter med hot och våld mot vårdpersonal. Det är heller inte tillåtet att rikta kameror ut över ett större område från till exempel busstationer. Dessutom är handläggningstiderna hos Datainspektionen ofta väldigt långa. Detta behöver underlättas.

Josefin Malmqvist (M)